

วารสารหน่วยวิจัยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (2555)

การประกันคุณภาพการศึกษาต่อการพัฒนากิจกรรมนิสิตคณะวิทยาศาสตร์

ชลรดา สารทสมย์^{1*} กิตติธัช เสื่องาม² และ สุรศักดิ์ ละลอกน้ำ^{3,4}

¹สำนักงานคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ ²ภาควิชาเคมี ³หน่วยวิจัยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ และ
⁴ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คลองเตยเหนือ วัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110

*E-mail: chonlada@swu.ac.th

รับบทความ: 2 เมษายน 2555 ยอมรับตีพิมพ์: 14 พฤษภาคม 2555

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันการประกันคุณภาพการศึกษามีการประเมินจากสองหน่วยงานหลักคือ (1) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) และ (2) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ทั้งสองหน่วยงานมีการตรวจสอบให้สถาบันอุดมศึกษามีแนวปฏิบัติในการกำกับและพัฒนาคุณภาพการจัดการการศึกษาที่ชัดเจนสอดคล้องกับกรอบแผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาว นำไปสู่การสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพสามารถตอบสนองสังคมและประเทศชาติตามเป้าหมายของแต่ละกลุ่มสถาบัน ผลผลิตที่สำคัญของสถาบันคือนิสิตหรือนักศึกษา นอกจากจะมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ทางด้านวิชาการแล้ว ต้องส่งเสริมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้สอดคล้องและมีการบูรณาการกิจกรรมให้เข้ากับการเรียนการสอนและการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมพัฒนานักศึกษาของ สกอ. มุ่งเน้นกิจกรรม 5 ด้าน ได้แก่ กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีสิ่งแวดล้อม กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม และกิจกรรมส่งเสริมศิลปและวัฒนธรรม นอกจากนี้คณะวิทยาศาสตร์ได้มีการกำหนดเอกลักษณ์ของคณะวิทยาศาสตร์คือ บริการวิชาการสู่ชุมชนอย่างมีส่วนร่วม จึงทำให้กิจกรรมพัฒนานิสิตเน้นด้านบริการวิชาการ คณะวิทยาศาสตร์ได้กำหนดอัตลักษณ์นิสิตที่สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คือ มีทักษะการสื่อสาร เป็นรากฐานของครูวิทยาศาสตร์/คณิตศาสตร์ และนักวิทยาศาสตร์/คณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์กำหนดพฤติกรรมอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรมและจริยธรรมของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์เป็นอัตลักษณ์นิสิต 9 ประการ จากการถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ จากมหาวิทยาลัย สู่ระดับคณะ ภาควิชา และตัวนิสิต ทำให้กิจกรรมพัฒนานิสิตของคณะวิทยาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2554 เป็นไปตามหลักประกันคุณภาพการศึกษาทุกตัวชี้วัด ทั้งนี้ความสำเร็จเกิดจากการทำงานและการประสานงานของนิสิตกับคณะวิทยาศาสตร์ผ่านสโมสรนิสิต และฝ่ายกิจการนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มีการฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้ด้านประกันคุณภาพการศึกษาให้นิสิตสามารถเขียนและดำเนินโครงการตามหลัก PDCA ดังนั้นจึงทำให้ทุกโครงการที่นิสิตดำเนินการและคณะดำเนินการจึงมีการจัดการอย่างมีระบบและกลไกทำงานด้านพัฒนากิจกรรมนิสิตส่งเสริมให้คุณภาพการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับดี

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพการศึกษา กิจกรรมพัฒนานิสิต อัตลักษณ์นิสิต เอกลักษณ์

Educational Quality Assessment through Student Developing Activities at Faculty of Science, Srinakharinwirot University

Chonrada Sartsamai^{1*}, Kittithat Suea-ngam² and Surasak Laloknam^{3,4}

¹ Dean office of Faculty of Science, ² Department of Chemistry, ³ Research Unit on Science Technology and Environment for Learning, and

⁴ Department of General Science and Faculty of Science, Srinakharinwirot University, Wattana, Bangkok 10110, Thailand

*E-mail: chonlada@swu.ac.th

Abstract

At present, educational quality assessment is evaluated by two agencies: (1) Office for National education standards and Quality Assessment. (Public Organization) (ONESQA), and (2) Office of the Higher Education Commission (OHEC). Both agencies have the same purpose to the institution's guidelines for the management and development of quality education that is consistent with the long-term development plan for higher education. The output of quality assessment is the good-quality students. Besides the academic knowledge, students will be encouraged to develop a coherent and integrated into the teaching and learning activities. The activities has focused on five areas: academic activities to promote desired qualities, activities to promote sport and health promotion, activities for environmental benefit, moral and ethic activities, and activities for promoting arts and culture. In addition, the Faculty of Science, Srinakharinwirot University has established a unique service to the academic community participation. The activities have focused on the students' activities of academic services. The students' personality in accordance with the "communication skills", which is a foundation of science/mathematics teachers as well as scientists/mathematicians, has been established. The Faculty of Science has set nine students' desired quality in moral and ethical aspects transferred from the university, faculty, department and students, respectively. The student developing activities in academic year 2011 has also performed as all KPI of educational quality assessment. The Student Affairs and Science Youth Club of the Faculty of Science has provided the training courses in the educational quality assessment to assist students and perform how to write the activity projects using PDCA cycle. All students' activity projects of Student Youth Club showed the systematic performance following the educational quality assessment. The Quality of students' developing system and mechanism of the Faculty of Science was assessed at good level.

Keywords: Educational quality assessment, Student developing activities, Personality, Identity

บทนำ:

การประกันคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันมีการประเมินจากสองหน่วยงานหลัก ได้แก่ (1) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. และ (2) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือ สกอ. ทั้งสองหน่วยงานมีวัตถุประสงค์เดียวกันเพื่อให้สถาบันอุดม-

ศึกษามีแนวปฏิบัติในการกำกับและพัฒนาคุณภาพการจัดการ การศึกษาที่ชัดเจนสอดคล้องกับกรอบแผนพัฒนาอุดมศึกษา ระยะยาว นำไปสู่การสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพสามารถตอบสนอง สังคมและประเทศชาติตามเป้าหมายของแต่ละกลุ่มสถาบัน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและ

หลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย “ระบบการประกันคุณภาพภายใน” และ “ระบบการประกันคุณภาพภายนอก” เพื่อใช้เป็นกลไกในการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษา การประกันคุณภาพภายใน เป็นการสร้างระบบและกลไกในการพัฒนา ติดตามตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมาย และระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดโดยสถานศึกษา และ/หรือหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อสภาสถาบัน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอก เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการติดตามและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับซึ่งประเมินโดย “สมศ.” พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้งในทุกรอบ 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน การประเมินคุณภาพจะมีความสอดคล้องกับจุดเน้นหรือกลุ่มสถาบันที่แต่ละสถาบันเลือกตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553; สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2555)

คณะวิทยาศาสตร์ มีความมุ่งมั่นเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ดังนี้ **ปรัชญา (philosophy)** การศึกษาคือความเจริญงอกงาม **ปณิธาน (pledge)** มุ่งมั่นวิจัยและผลิตบัณฑิตด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ศึกษา และคณิตศาสตร์ศึกษา ที่มีคุณภาพสูง มีคุณธรรมและจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต และมีจิตสาธารณะ **วิสัยทัศน์ (vision)** คณะวิทยาศาสตร์เป็นองค์กรที่มุ่งพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์

คณิตศาสตร์ อย่างยั่งยืนสู่ความเป็นเลิศระดับสากล และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มี**พันธกิจ (mission)** ดังนี้ (1) ผลิตบัณฑิตที่มีศักยภาพทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และคณิตศาสตร์ศึกษา/วิทยาศาสตร์ศึกษา มีคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่สังคม (2) วิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี (3) บริการวิชาการเพื่อสร้างเครือข่ายความรู้และตอบสนองความต้องการของสังคมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และ (4) บริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล (ฝ่ายกิจการนิสิต คณะวิทยาศาสตร์ มศว, 2554)

จากวิสัยทัศน์และพันธกิจของคณะวิทยาศาสตร์สรุปได้ว่า คณะวิทยาศาสตร์เป็นองค์กรที่มุ่งพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ที่ให้บริการวิชาการตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นคณะวิทยาศาสตร์จึงได้มุ่งเน้นบริการวิชาการที่จะพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ในระดับโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ

จากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานการอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดมาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิตดังนี้ บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและรับผิดชอบในบ้านพลเมืองและพลโลก โดยมีการกำหนดตัวบ่งชี้ ดังนี้

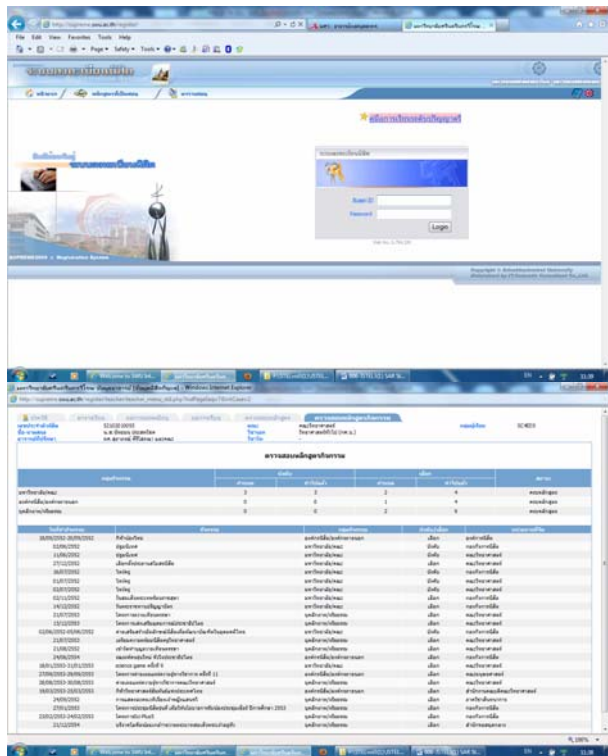
1) บัณฑิตมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตนเอง สามารถปฏิบัติงานและสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

2) บัณฑิตมีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม

3) บัณฑิตมีคุณภาพที่ดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีการดูแลเอาใจใส่รักษาสุขภาพของตนเองอย่างถูกต้องเหมาะสม

จากตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้คณะวิทยาศาสตร์ได้ดำเนินการอย่างครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อผลิตบัณฑิตอันพึงประสงค์ และได้จัดกิจกรรมที่เหมาะสมตามที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้กำหนดไว้ โดยนิสิตที่จะสำเร็จได้ตามหลักสูตรนอกจากการเรียนรายวิชาครบตามหลักสูตรแล้ว นิสิตจะต้องทำกิจกรรม

อย่างน้อย 4 กิจกรรม ประกอบด้วยกิจกรรมบังคับ 2 กิจกรรมของมหาลัย คือ กิจกรรมปฐมนิเทศนิสิตใหม่ (ค่ายอัตลักษณ์) และเลือก 1 กิจกรรมจากวันไหว้ครูที่จัดโดยมหาวิทยาลัย หรือวันสมเด็จพระเทพฯ เลือกทำกิจกรรมภายในคณะวิทยาศาสตร์ 2 กิจกรรม คือ วันไหว้ครูคณะวิทยาศาสตร์ และกิจกรรมอื่น ๆ ที่คณะจัดทำโครงการอีก 1 กิจกรรม และสุดท้ายต้องเข้าร่วมกิจกรรมอีก 1 กิจกรรม ที่เป็นหน่วยงานภายนอกคณะวิทยาศาสตร์หรือภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น วันสืบหาเสกเถียร ที่จัดโดยสำนักหอสมุดกลาง ทั้งนี้ นิสิตสามารถตรวจสอบจำนวนกิจกรรมที่เข้าร่วม (บันทึกกิจกรรม) ได้ผ่านระบบ supreme ของมหาวิทยาลัยโดยใช้ user name และ password ของตนเอง (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 การใช้โปรแกรม supreme สำหรับการตรวจสอบกิจกรรมและการเรียนตามหลักสูตร

อัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 9 ประการ ประกอบด้วย 1) คิดเป็นทำเป็น 2) หนักเอาเบาสู้ 3) ใฝ่รู้ตลอดชีวิต 4) เปี่ยมจิตสาธารณะ 5) มีทักษะสื่อสาร 6) รู้กาลเทศะ 7) อ่อนน้อม ถ่อมตน 8) งามด้วยบุคลิก และ 9) พร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์ เมื่อนิสิตปฏิบัติได้ตามอัตลักษณ์ทั้ง 9 ประการ

นิสิตจะมีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรมและจริยธรรมของคณะวิทยาศาสตร์อีกด้วย

กิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นิสิตได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน เรียนรู้ร่วมกันและปรับตัวเข้าหากันและกัน ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ในชีวิตของเพื่อนที่เรียนร่วมกัน เกิดความรักและความสามัคคี รวมถึงการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และนี่คือความสำคัญของการทำกิจกรรมเพราะจะทำให้เกิดคำว่า “เพื่อนแท้” ที่จะคบกันไปและช่วยเหลือกันไปในภายภาคหน้า

การดำเนินงานด้านพัฒนาการนิสิตของคณะวิทยาศาสตร์จะเป็นการประสานงานระหว่างทางคณาจารย์และนิสิตโดยผ่านคณะกรรมการฝ่ายกิจการนิสิต (ภาคอาจารย์) และสโมสรนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ (ภาคนิสิต) ฝ่ายกิจการนิสิต คณะวิทยาศาสตร์ มีการดำเนินการเป็นระบบคณะกรรมการซึ่งเป็นตัวแทนคณาจารย์จากภาควิชาต่าง ๆ เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนวิชาการ และคณะกรรมการสโมสรนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ เพื่อบริหารนิสิตในเรื่องที่สำคัญ ได้แก่ การเรียนการสอน การทำกิจกรรม การแนะแนว และเรื่องทุนการศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้คำปรึกษาแก่นิสิตเพื่อเป็นนิสิตที่ดี และคอยแก้ไขปัญหาให้นิสิตที่มาขอคำปรึกษา นอกจากนั้นยังคอยติดตาม และการดูแลการดำเนินงานของสโมสรนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาสโมสรนิสิตให้คำปรึกษาในการทำกิจกรรม ทั้งนี้การทำกิจกรรมของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ทุกกิจกรรม จะมีคณาจารย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเข้าไปดูแลการทำกิจกรรมอย่างใกล้ชิด

แนวทางการจัดการงานด้านพัฒนานิสิต

ตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์คณะวิทยาศาสตร์ให้ความสำคัญกับงานด้านพัฒนานิสิต มีการจัดกิจกรรมให้นิสิตได้รับการพัฒนาด้านปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตจากกิจกรรม 5 ด้าน ดังต่อไปนี้ (1) กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (2) กิจกรรมกีฬาหรือส่งเสริมสุขภาพ (3) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีน้ำแฉดล้อม (4) กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมและ (5) กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์สถาบัน

คณะวิทยาศาสตร์มีการผลักดัน สนับสนุน ส่งเสริมให้นิสิตดำเนินการตามเอกลักษณ์ของคณะวิทยาศาสตร์ที่สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คือ บริการวิชาการสู่ชุมชนอย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้นิสิตมีพฤติกรรมอันพึง-

ประสงค์ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ตามอัตลักษณ์ 9 ประการ และสุดท้ายนิสิตต้องสามารถแสดงอัตลักษณ์ของนิสิตได้ คือ ทักษะการสื่อสาร ที่เป็นรากฐานของครูวิทยาศาสตร์/คณิตศาสตร์ และนักวิทยาศาสตร์/คณิตศาสตร์ สามารถใช้ในการสื่อสาร ภาษาได้เข้าใจชัดเจน นอกจากนี้นิสิตสามารถดำเนินงานหรือ จัดกิจกรรมได้เต็มความสามารถและศักยภาพ โดยใช้หลัก PDCA และให้มีการสร้างเครือข่ายภายใน และภายนอกคณะ วิทยาศาสตร์ เพื่อให้นิสิตมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการจัดการ ความรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านวิชาการ กิจกรรม/ โครงการเพื่อส่งเสริมวิชาชีพ

กลยุทธ์ในการจัดการงานด้านพัฒนานิสิต ตามแผน ยุทธศาสตร์คณะวิทยาศาสตร์

1. จัดกิจกรรมให้นิสิตได้รับการพัฒนาสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และคุณธรรม จริยธรรมสอดคล้องกับคุณ- ลักษณะของบัณฑิต
2. พัฒนาศักยภาพนิสิตทางด้านวิชาการและเพิ่มพูน ทักษะทางด้านภาษาไทยภาษาอังกฤษ และด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ
3. ส่งเสริมนิสิตเสนอผลงานวิชาการในการประชุม ระดับชาติและนานาชาติ รวมถึงการส่งผลงานเข้าประกวดใน การแข่งขันต่าง ๆ
4. จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อ คุณภาพการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุน
5. จัดพัฒนากิจกรรมเผยแพร่องค์ความรู้สู่สาธารณชน
6. ส่งเสริมและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกัน คุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนานิสิต

สกอ. ได้กำหนดองค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการ พัฒนานักศึกษา (นิสิต) ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ระบบและกลไกการให้คำปรึกษาและบริการด้านข้อมูลข่าวสาร และ 3.2 ระบบและกลไกการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา (นิสิต) ซึ่งคณะวิทยาศาสตร์สามารถปฏิบัติได้ตามตัวบ่งชี้ทั้ง 2 ด้าน และมีคะแนนการประเมินที่ดี โดยสรุปการดำเนินงานโดย เฉพาะปีการศึกษา 2554 ได้ดังนี้

คณะวิทยาศาสตร์มีงานที่เกี่ยวข้องกับนิสิต 2 งาน คือ งานฝ่ายวิชาการ และงานฝ่ายกิจการนิสิต โดยงานวิชาการ ดูแลด้านวิชาการซึ่งควบคุมงานโดยรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

และงานฝ่ายกิจการนิสิตดูแลด้านกิจกรรมนิสิตซึ่งควบคุมงาน โดยรองคณบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต คณะวิทยาศาสตร์มี คำสั่งแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการดูแลนิสิตทุกชั้นปี ตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยอาจารย์ที่ปรึกษาจะมีการงานใน การดูแลนิสิต 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

การดำเนินงานของคณะวิทยาศาสตร์มีคณะกรรมการ ฝ่ายกิจการนิสิตที่ดูแลนิสิตที่ประกอบด้วยคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิตระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา มีการจัดเก็บ ข้อมูลพื้นฐานของนิสิต และรับทราบข้อมูลที่สำคัญสำหรับการ จบการศึกษาในวันที่คณะจัดโครงการปฐมนิเทศนิสิตชั้นปีที่ 1 และโครงการแรกพบผู้ปกครองและนิสิตใหม่คณะวิทยาศาสตร์

คณะวิทยาศาสตร์มีแผนกิจกรรมประจำปี ที่ชัดเจนที่ เกี่ยวข้องกับนิสิตในแผนกิจกรรมประจำปี และปฏิทินกิจกรรม ฝ่ายกิจการนิสิต ประจำปี 2554 ประกอบด้วยกิจกรรม 5 ด้าน ได้แก่ 1) กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึง ประสงค์ 2) กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ 3) กิจกรรม บำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีสิ่งแวดล้อม 4) กิจกรรมเสริมสร้าง คุณธรรมและจริยธรรม และ 5) กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและ วัฒนธรรม

ระบบการให้คำปรึกษานิสิตที่คณะวิทยาศาสตร์เริ่มต้น จากนิสิตสามารถเข้าปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนเป็น ลำดับแรก และสามารถขอคำปรึกษาเพิ่มเติมได้จากฝ่าย กิจการนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ และทางฝ่ายกิจการนิสิตจะ ประสานงานกับหน่วยงานส่วนกลางของมหาวิทยาลัย นอก- จากนี้คณะวิทยาศาสตร์มีช่องทางในการให้ข้อมูลข่าวสารที่ เป็นประโยชน์ต่อนิสิต ดังนี้ บันทึกรายการจากคณะวิทยาศาสตร์แจ้ง ให้ภาควิชา/อาจารย์ที่ปรึกษารับทราบและแจ้งนิสิตในลำดับ ต่อไป คณะวิทยาศาสตร์มีเว็บไซต์ของคณะที่นิสิตสามารถเข้า ไปติดตามข่าวสารต่าง ๆ ได้ และมีการเชื่อมต่อถึงภาควิชาต่าง ๆ รวมถึงหน่วยงานในระดับมหาวิทยาลัยได้ คณะวิทยาศาสตร์มี บอร์ดติดประชาสัมพันธ์เรื่องต่าง ๆ การเรียนการสอน กิจกรรม และทุนการศึกษา คณะวิทยาศาสตร์มีคณะกรรมการฝ่าย สารสนเทศดูแลงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้มีการ เผยแพร่ข่าวสารที่ทันสมัย และมีงานประชาสัมพันธ์ที่ดูแล การประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะ

หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มีการฝึกงานกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับสายวิชาชีพ และหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต ต้องฝึกประสบการณ์การสอนเป็นระยะเวลา 1 ปี โดยทั้ง 2 หลักสูตรจะมีแบบประเมินการฝึกงานและ/การฝึกสอน โดย

เฉพาะนิสิตหลักสูตร กศ.บ. มีโครงการสัมมนา ก่อนและหลัง การฝึกสอน และมีการแสดงความคิดเห็นถึงเรื่องการฝึกสอน และประสบการณ์ที่ได้รับ

คณะวิทยาศาสตร์มีการจัดกิจกรรมปฐมนิเทศนิสิต ชั้นปีที่ 1 เพื่อให้นิสิตรับทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน ตลอดหลักสูตร และมีโครงการปัจฉิมนิเทศนิสิตชั้นปีที่ 4 เพื่อให้แนะแนวทางในการประกอบอาชีพและวิธีการสมัครงานแก่นิสิตก่อนจบการศึกษา นอกจากนี้มหาวิทยาลัยได้จัดกิจกรรม นัดพบแรงงานเพื่อให้นิสิตมีโอกาสพบสถานประกอบการเพื่อสมัครงานได้ มีการเก็บข้อมูลของบัณฑิตในวันรับพระราชทานปริญญา และเก็บข้อมูลรายละเอียดไว้ที่เว็บไซต์ของคณะวิทยาศาสตร์ และที่หน้าเว็บไซต์คณะวิทยาศาสตร์สามารถเชื่อมต่อไปที่หน้าเว็บไซต์ของสมาคมศิษย์เก่า มศว ทำให้ศิษย์เก่าสามารถติดตามข่าวสารกับทางคณะวิทยาศาสตร์และมหาวิทยาลัยได้

คณะวิทยาศาสตร์มีการจัดกิจกรรมพัฒนาศิษย์เก่า โดยทางคณะวิทยาศาสตร์ได้ทำแบบสำรวจความต้องการศิษย์เก่าที่จะให้คณะวิทยาศาสตร์จัดกิจกรรมด้านใดและได้จัดโครงการวิจัยในชั้นเรียนขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพของบัณฑิต หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต

คณะวิทยาศาสตร์ได้ทำแบบสอบถามให้ประเมินคุณภาพของการให้บริการ จากการให้บริการ 3 ด้าน ได้แก่ 1) บริการให้คำปรึกษาทางวิชาการและแนะแนวการใช้ชีวิตแก่นิสิต 2) บริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิต และ 3) การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาการและวิชาชีพแก่นิสิต ได้ทำแบบประเมิน พบว่า ผลการประเมินทุกด้านภาพรวมของคณะวิทยาศาสตร์ มีผลการประเมินความพึงพอใจมากกว่า 3.51 คณะวิทยาศาสตร์ได้นำผลการประเมินที่ได้เพื่อทำแผนพัฒนาสำหรับปีการศึกษาต่อไป

คณะวิทยาศาสตร์มีแผนกิจกรรมประจำปีที่จะส่งเสริมกิจกรรมนิสิตครบทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 2) กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ 3) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีน้ำดี 4) กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม และ 5) กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งนี้กิจกรรมมีทั้งที่คณะวิทยาศาสตร์ดำเนินการ หรือสนับสนุนให้นิสิตทำกิจกรรม/โครงการแล้วให้การสนับสนุนงบประมาณ ทุกโครงการมีรูปแบบการเขียนข้อเสนอโครงการ โดยมีการกำหนดองค์ประกอบ

ตัวชี้วัดต่าง ๆ อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นไปตามหลัก PDCA แสดงดังภาพที่ 2 – 10

คณะวิทยาศาสตร์ได้จัดโครงการสัมมนาโมสรนิสิตขึ้นเพื่อให้ตัวแทนนิสิตแต่ละสาขาวิชาและสโมสรนิสิตเข้าร่วมโครงการเพื่อให้รู้เรื่องการประกันคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับนิสิต เพื่อให้ทราบหลักการเขียนโครงการ และงานด้านประกันคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับนิสิต นอกจากนี้คณะกรรมการสโมสรนิสิตเป็นตัวแทนนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ได้เข้าร่วมโครงการเครือข่าย 3 มหาวิทยาลัย เรื่องผู้นำองค์กรและประกันคุณภาพการศึกษาอีกด้วย

คณะวิทยาศาสตร์มีนโยบายส่งเสริมให้นิสิตทุกระดับทำกิจกรรม 5 ด้าน ได้แก่ กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีน้ำดี กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม สำหรับปริญญาตรี และ 2 ด้าน สำหรับระดับบัณฑิตศึกษา โดยการจัดโครงการนิสิตต้องเขียนข้อเสนอโครงการให้เป็นไปตามหลัก PDCA

คณะกรรมการสโมสรนิสิตเป็นตัวแทนนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ได้เข้าร่วมโครงการเครือข่าย 3 มหาวิทยาลัย เรื่องผู้นำองค์กรและประกันคุณภาพการศึกษาอีกด้วย คณะวิทยาศาสตร์มีนโยบายส่งเสริมให้นิสิตในคณะวิทยาศาสตร์ทำงานร่วมกับสโมสรนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ เพื่อสร้างเครือข่ายระหว่างภาควิชา เครือข่ายระหว่างคณะ และเครือข่ายต่างสถาบัน คณะวิทยาศาสตร์โดยฝ่ายกิจการนิสิตมีการรายงานการทำกิจกรรมทุกครั้งในการประชุมฝ่ายกิจการนิสิต โดยคณะกรรมการที่มาจากภาควิชาเป็นผู้รายงานทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการทำกิจกรรม โดยมีคณะกรรมการพัฒนากิจกรรมนิสิตคณะวิทยาศาสตร์เป็นผู้กำกับดูแล คณะวิทยาศาสตร์โดยคณะกรรมการฝ่ายกิจการนิสิตมีการดูแลการทำกิจกรรมของนิสิต สรุปและนำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนหรือปรับปรุงการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตร่วมกันต่อไป

บทสรุป

งานพัฒนาด้านกิจกรรมนักศึกษา/นิสิต มีบทบาทสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คณะวิทยาศาสตร์มีผลคะแนนด้านประกันคุณภาพในระดับดีมาตลอดตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 จนถึงปัจจุบัน โดยกิจกรรมที่จัดขึ้นจะส่งเสริมเอกลักษณ์ของสถาบัน อัตลักษณ์

นิสิต และพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของคณะวิทยาศาสตร์และ
ต้องสามารถบูรณาการได้กับงานด้านการเรียนการสอนต่อไป
ได้ในอนาคต เพื่อให้มีเป้าหมายที่ผลิตบัณฑิตที่ดีมีคุณภาพ
รับใช้สังคมและประเทศชาติ

ภาพที่ 2 กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึง
ประสงค์ (ศึกษาดูงานนอกสถานที่การจัดการขยะ
ที่จังหวัดระยอง)

ภาพที่ 3 กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ (การแข่งขัน
กีฬา Science Games)

ภาพที่ 4 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีสิ่งแวดล้อม
(กิจกรรมเก็บขยะที่หาดแม่รำพึง จังหวัดระยอง)

ภาพที่ 5 กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม
(โครงการไหว้ครูคณะวิทยาศาสตร์)

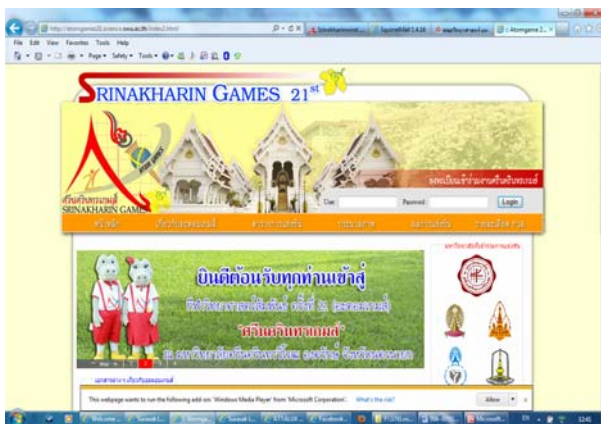
ภาพที่ 6 กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม

ภาพที่ 7 กิจกรรมบริการวิชาการ (โครงการค่ายเผยแพร่
ความรู้ทางวิชาการ)

ภาพที่ 8 กิจกรรมสร้างเครือข่ายประกันคุณภาพระหว่างคณะ
(โครงการกีฬา Science-Manity)

ภาพที่ 9 กิจกรรมสร้างเครือข่ายประกันคุณภาพระหว่าง
สถาบัน (โครงการกีฬาวิทยาศาสตร์สัมพันธ์แห่งประเทศไทย)

ภาพที่ 10 กิจกรรมที่มีการบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอน
และวิจัยในหลักสูตรคณะวิทยาศาสตร์ (การนำนิสิต
ศึกษาดูงานการนำเสนอผลงานวิจัยแห่งชาติ ณ ศูนย์
การค้าเซ็นทรัลเวิลด์)

เอกสารอ้างอิง

คณะวิทยาศาสตร์ มศว. (2554). รายงานการประกันคุณภาพ
การศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา

2554. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

ฝ่ายกิจการนิสิต คณะวิทยาศาสตร์ มศว. (2554). คู่มือ
ปฏิบัติฝ่ายกิจการนิสิต. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

ฝ่ายกิจการนิสิต คณะวิทยาศาสตร์ มศว. (2554). บทที่สอง
ของการสร้างเครือข่ายผู้ปกครองสัมพันธ์ คณะ
วิทยาศาสตร์. เอกสารประกอบโครงการแรกพบ
นิสิตใหม่และผู้ปกครอง ประจำปีการศึกษา 2554
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2554). คู่มือการ
ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:
ภาพพิมพ์.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(องค์กรมหาชน). (2555). คู่มือการประเมินคุณภาพ
ภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2555). พิมพ์ครั้งที่
2. สมุทรปราการ: ออฟเซ็ท พลัส.